

Lesná biomasa – perspektívny zdroj energie

ses' tmače

Využitie biomasy pre výrobu tepla a elektriny

„Energie pre región“

Autor : Ing. Július Jankovský, generálny riaditeľ - Zvolenská teplárenská, a.s. jankovsky@zvtp.sk

Zvolenská teplárenská a.s.

Lesná biomasa-perspektívny zdroj
energie - Levice, Tlmače 16.3.2009

Parametre zdroja po ekologizácii

Garantované parametre zdroja sú viazané na palivo

- **nízkosírne hnedé uhlie** 14,0 GJ/t obsah síry do 0,4%
- **drevná štiepka** 8,5 GJ/t, vlhkosť 45,0%
- **zemný plyn** ako stabilizačné palivo

Výkony a účinnosť zariadenia

- **Tepelný výkon kotlov**

kotel K-01 výkon 108 MW_t / 160 t/h

kotel K-02 výkon 65 MW_t / 90 t/h

- **Účinnosť kotlov**

kotel K-01 výkon 86,0 %

kotel K-02 výkon 88,0 %

Emisie po ekologizácii

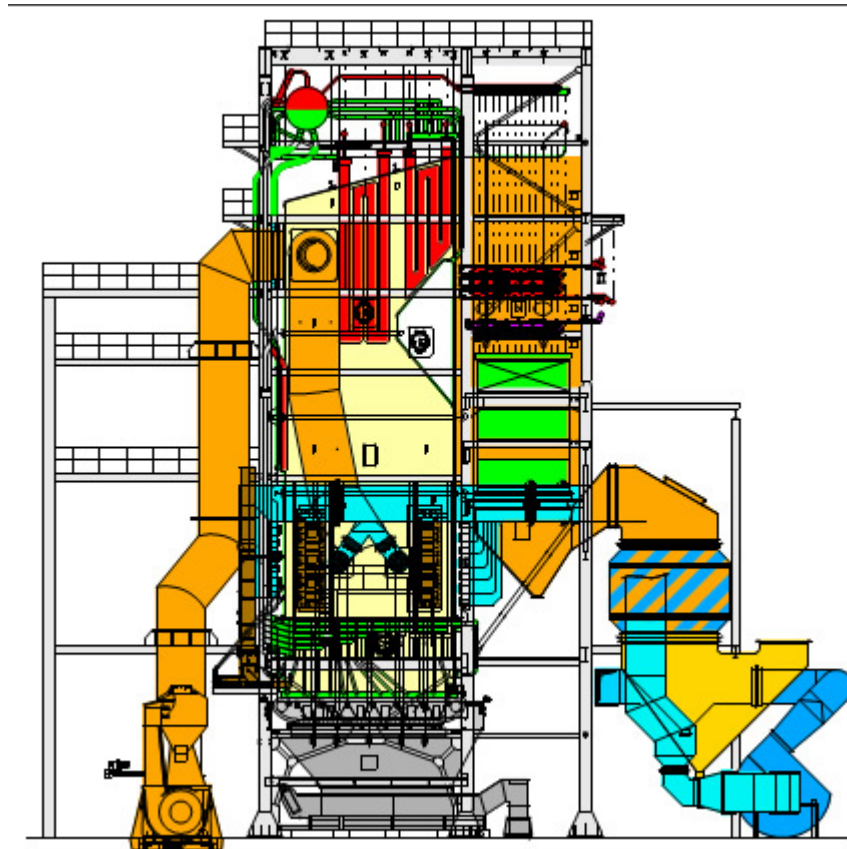
Emisné limity po rekonštrukcii v mg.m⁻³ :

Znečisťujúca látka	Limit
SO ₂	1 604
NO _x	600
CO	250
TZL	100

Emisie znečisťujúcich látok v t/rok

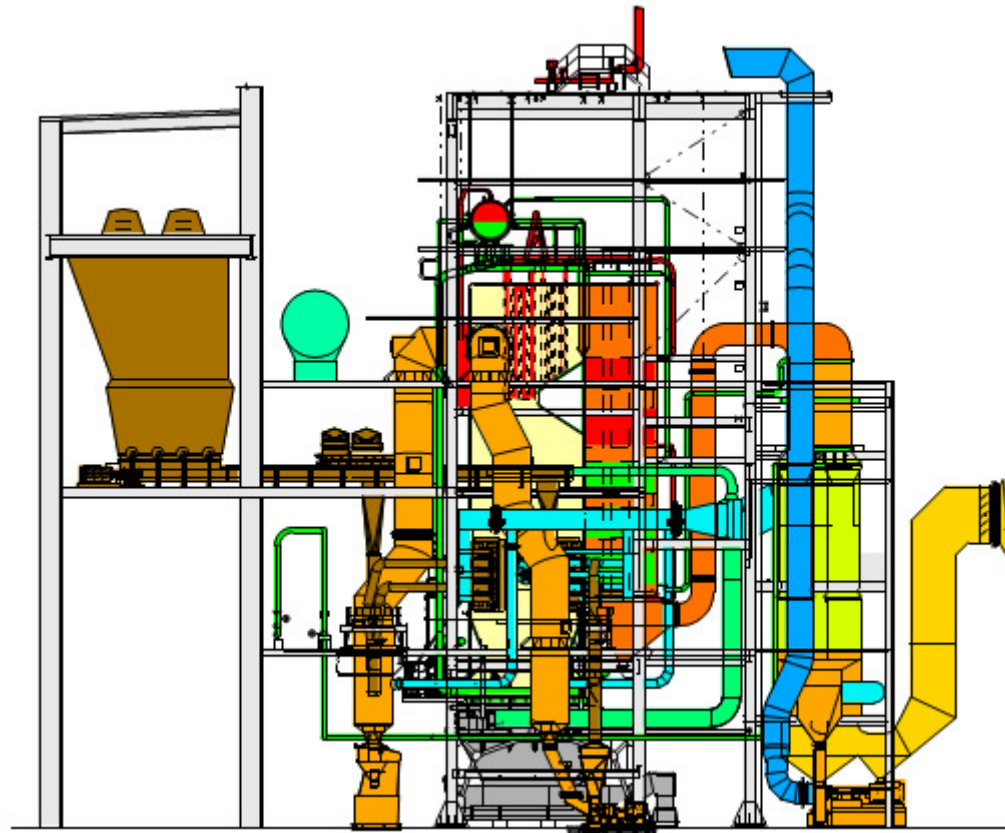
Obdobie	TZL	SO ₂	NO _x	CO
2003	50,0	3 500,0	430,0	50,0
2004	28,7	2 118,6	508,6	36,6
2005	32,9	2 067,6	538,9	38,1
2006	38,0	2 389,0	516,0	35,0
2008	30,0	976,0	415,0	30,0

Schéma kotla K-01 po rekonštrukcii

Lesná biomasa-perspektívny zdroj
energie - Levice, Tlmače 16.3.2009

Schéma kotla K-02 po rekonštrukcii

Lesná biomasa-perspektívny zdroj
energie - Levice, Tlmače 16.3.2009

Mílniky projektu

Zaradenie do indikatívneho zoznamu	01.04.2000
Predprojektová príprava - FS	01.03.2005
PD pre stavebné povolenie	15.05.2005
Podanie žiadosti na MŽP SR	23.05.2005
Vyhlásenie verejnej súťaže	01.12.2005
Výber zhotoviteľa	24.04.2006
Začiatok rekonštrukcie K-01	24.04.2006
Komplexné skúšky K-01a DŠ	11.03.2007
Skúšobná prevádzka K-01 od	12.03.2007
Začiatok rekonštrukcie K-02	01.04.2007
Začiatok skúšobnej prevádzky K-02	15.03.2008
Vydanie kolaudačného rozhodnutia	06.06.2008

Obnoviteľné zdroje energie

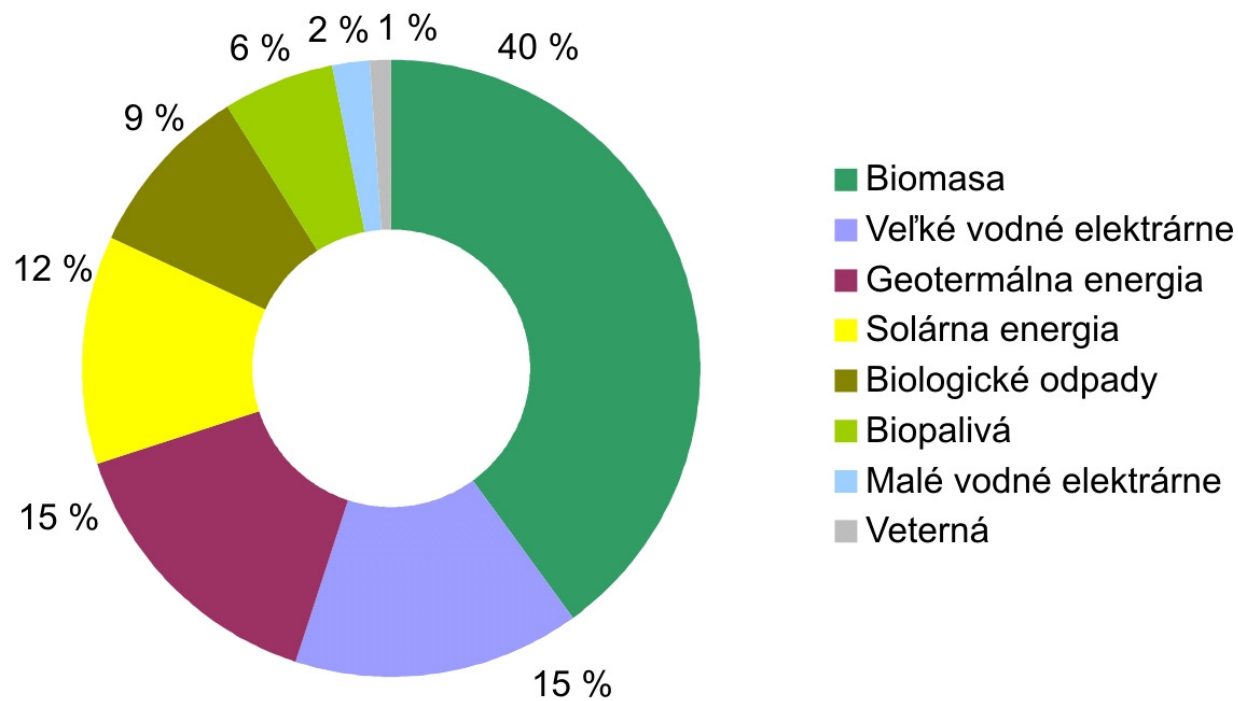
- **Najstarší a najdlhšie využívaný obnoviteľný zdroj energie**
- **Minimálne zaťaženie životného prostredia emisiami, z pohľadu dopadu na ŽP je nízkoemisným zdrojom energie, (SO_x, NO_x, TZL, CO₂ neutrálne), rovnocenné ušľachtilým palivám**
- **Využívanie biomasy má pozitívne environmentálne účinky a pôsobí na kultivovanie krajiny, znižuje dotácie do poľnohospodárskej výroby, má kladný vplyv na rozvoj vidieka**
- **Biomasa je domáci, regionálny zdroj energie s pomerne presnou predikciou ceny a kladným vplyvom na vytváranie nových pracovných príležitostí v regióne**
- **Náhrada drahých fosílnych palív biomasou vedie k zlepšeniu zahranično-obchodnej bilancie štátu, má kladný vplyv na oživenie finančnej bilancie regiónu**

Prínosy spoluspaľovania biomasy

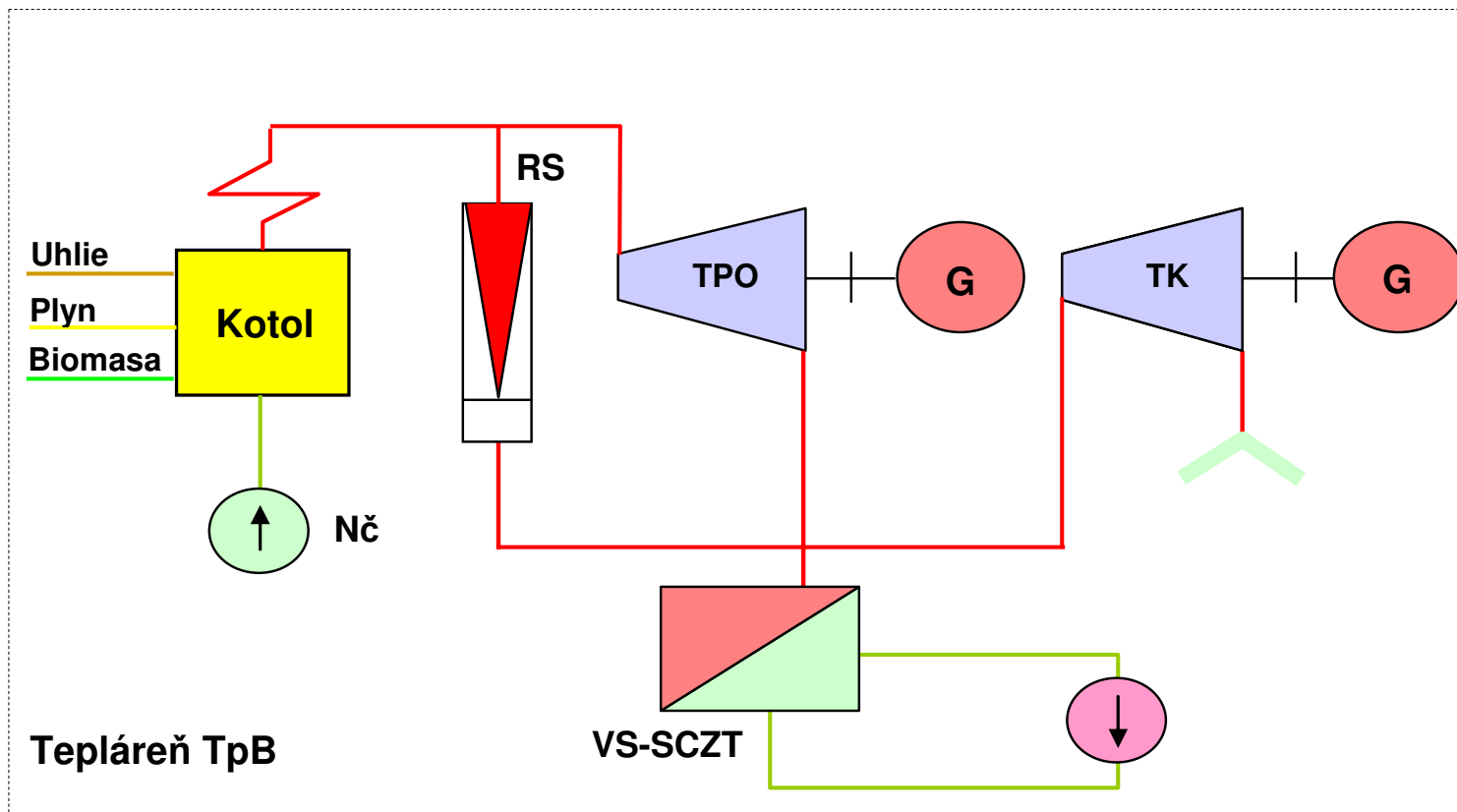
- **Vyššia energetická bezpečnosť prevádzky (viacpalivová základňa)**
- **Jednoduchšie a lacnejšie technické riešenie vhodné pre existujúce zariadenia - retrofity**
- **Väčšie výkony s možnosťou kogenerácie**
- **Vyššia variabilita parametrov používanej biomasy**
- **Vyššia účinnosť energetickej premeny**
- **Väčšia variabilita výkonov (vhodné pre teplárenské zariadenia)**

Podiel biomasy na OZE v SR

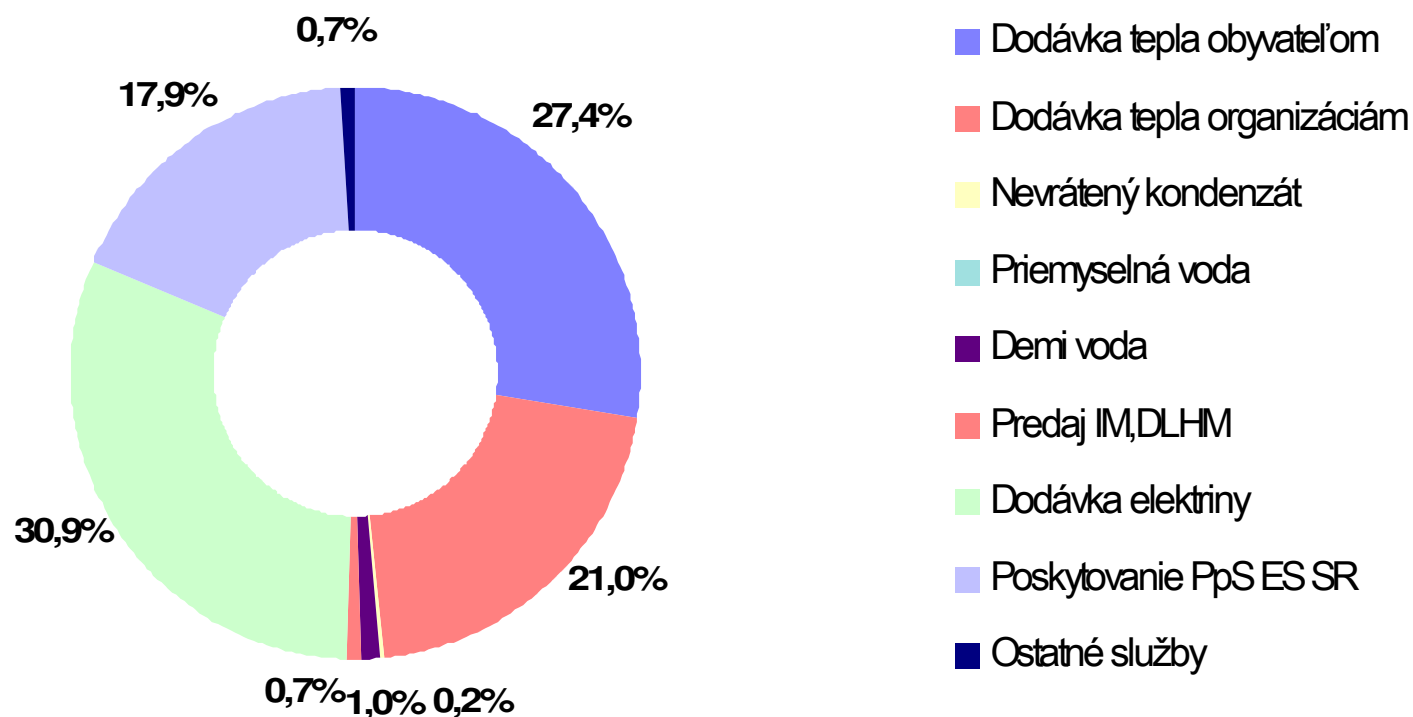
Lesná biomasa-perspektívny zdroj
energie - Levice, Tlmače 16.3.2009

Principiálna schéma teplárne

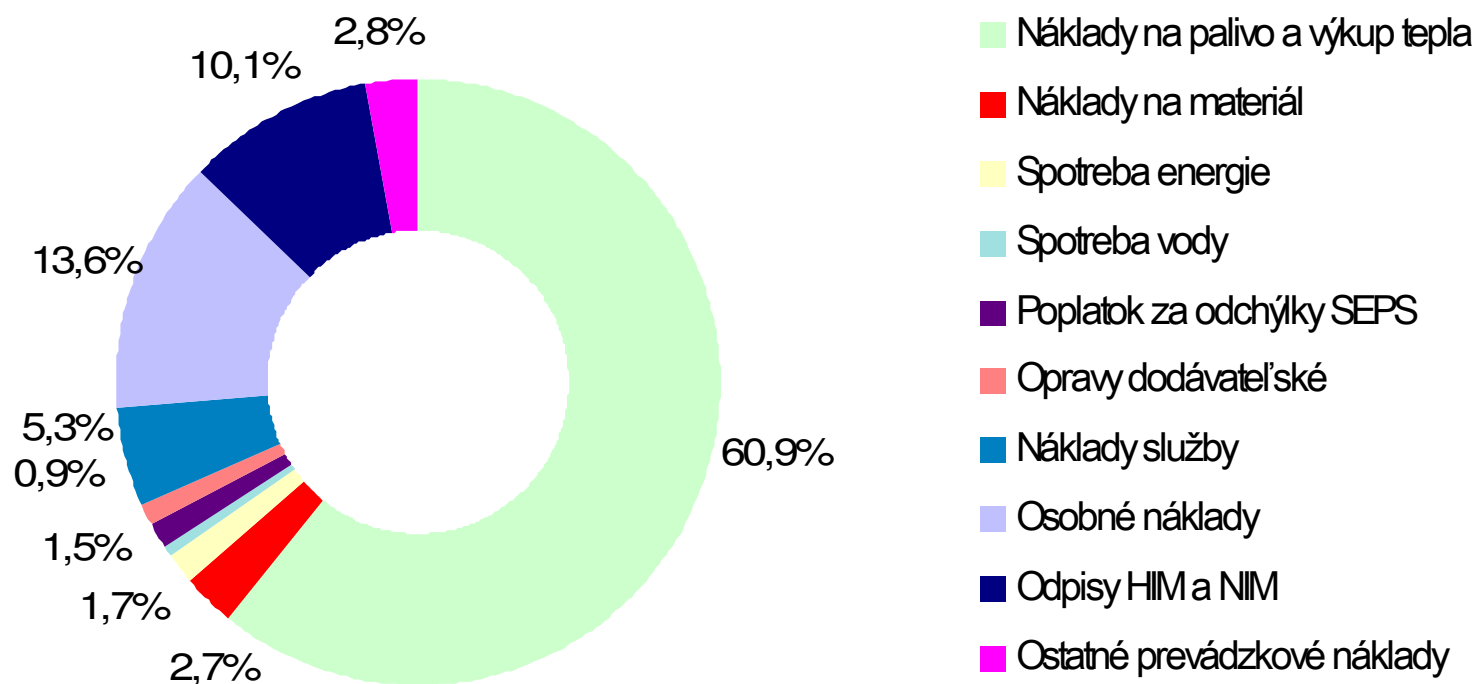
Štruktúra výnosov spoločnosti

Podiely prevádzkových výnosov

Štruktúra nákladov

Podiely prevádzkových nákladov

Rentabilita nákladov na palivo

Kogeneračná elektrina	Rozmer	HU	ZPN	DŠ
Cena za M.j.	t, Nm ³	1 850,0	13,5	1 480,0
Výhrevnosť	MWh/m.j.	3,9	0,0095	2,4
Cena za tepelný obsah	Sk/MWh	472,3	1 421,1	626,8
Výkup kogeneračnej elektriny	Sk/MWh	2 100,0	2 100,0	2 650,0
Cena variabilej zložky elektriny	Sk/MWh	628,2	1 890,0	833,7
Rentabilita z paliva	%	334,3	111,1	317,9

Kondenzačná elektrina	Rozmer	HU	ZPN	DŠ
Cena za M.j.	t, Nm ³	1 850,0	13,5	1 480,0
Výhrevnosť	MWh/m.j.	3,9	0,0095	2,4
Cena za tepelný obsah	Sk/MWh	472,3	1 421,1	626,8
Výkup kogeneračnej elektriny	Sk/MWh	1 950,0	1 950,0	2 650,0
Cena variabilej zložky elektriny	Sk/MWh	1 889,4	5 684,2	2 507,3
Rentabilita z paliva	%	103,2	34,3	105,7

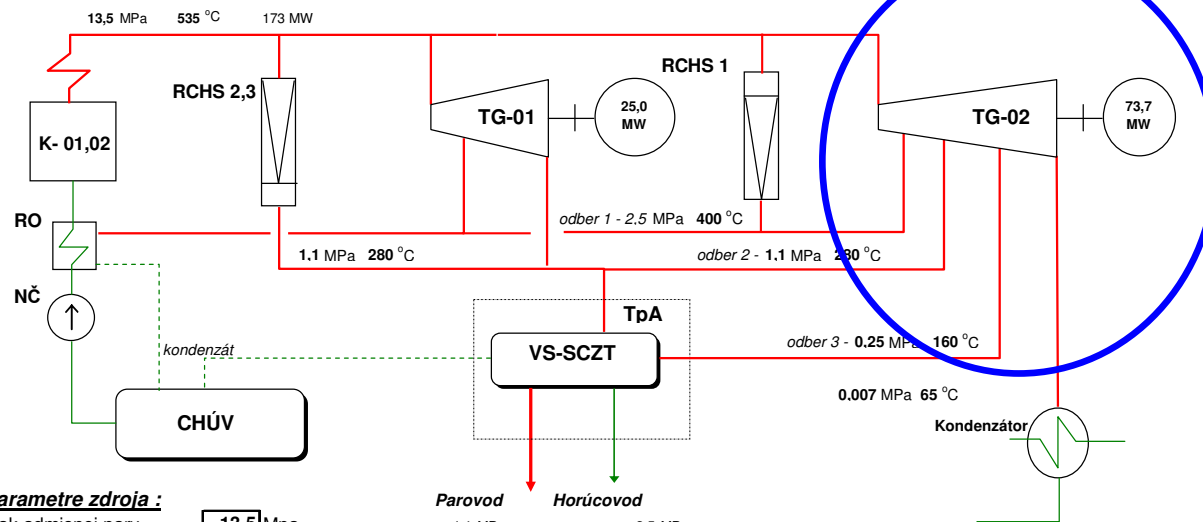
Rentabilita nákladov na palivo

Zvolenská teplárenská, a.s. 2008	Rozmer	HU	ZPN	DŠ
Cena za M.j.	t, Nm3	1 850,0	13,5	1 480,0
Výhrevnosť	MWh/m.j.	3,9	0,0095	2,4
Cena za tepelný obsah	Sk/MWh	472,3	1 421,1	626,8
Výkup kogeneračnej elektriny	Sk/MWh	2 050,0	2 050,0	2 650,0
Cena variabilej zložky elektriny	Sk/MWh	1 686,9	5 075,2	2 238,7
Rentabilita z paliva	%	121,5	40,4	118,4

Zvolenská teplárenská, a.s. 2009	Rozmer	HU	ZPN	DŠ
Cena za M.j.	t, Nm3	1 850,0	13,5	1 480,0
Výhrevnosť	MWh/m.j.	3,9	0,0095	2,4
Cena za tepelný obsah	Sk/MWh	472,3	1 421,1	626,8
Výkup kogeneračnej elektriny	Sk/MWh	2 700,0	2 700,0	3 500,0
Cena variabilej zložky elektriny	Sk/MWh	1 686,9	5 075,2	2 238,7
Rentabilita z paliva	%	160,1	53,2	156,3

Ako ďalej ? – intenzifikácia výroby elektriny

Schéma zapojenia technologických zariadení teplárne

Parametre zdroja :

Tlak admisnej pary	13,5 Mpa
Teplota admisnej pary	535 °C
Výroba pary	250 t/h
Tepelný výkon kotlov	173,0 MW _{th}
Počet kotlov	2 ks
Elektrický výkon inšt.TG	98,7 MW _e
Využ. elektrický výkon TG	73,7 MW _e
Počet turbín	2 ks
Výstupný výkon SCZT	140,0 MW _{th}

Parovod	Horúcovod
1,1 MPa	2,5 MPa
280 °C	150/70 °C
80 MW	60 MW

Palivo Hnedé uhlie 14,1 MJ/kg, ZPN 0,0342 GJ/Nm³ drewná štiepka 8,5 GJ/t
 Typ kotlov K- 01, 02 Bubnové strmorúrové, granulačné, s pásovým roštom
 Typ turbogenerátorov TG01 - protitlaká s neregulovaným odberom, TG-02 - kondenzačná odberová

Základné bilančné údaje

Bilančné hodnoty	M.j.	Rok 2006	Rok 2008	Rok 2011
Spotreba uhlia	t/rok	171 826	106 919	180 000
Spotreba drevnej štiepky	t/rok	0	51 092	104 143
Spotreba ZPN	tis.m ³ /rok	1 425	1 288	1 000
Produkcia popola	t/rok	34 365	16 038	27 000
Teplo v palive	GJ/rok	2 207 836	2 058 803	3 505 629
Výroba tepla	GJ/rok	1 749 850	1 741 469	2 997 312
Účinnosť kotolne	%	79,3	84,6	85,5
Výroba elektriny	MWh/rok	92 634	89 775	259 676
Výroba elektriny z OZE	MWh/rok	0	22 279	77 143
Podiel výroby z OZE	%	0,0	24,8	29,7

Hodnoty emisií

Produkcia emisií	M.j.	Rok 2006	Rok 2008	Rok 2011
TZL	t/rok	38	30	51
SO ₂	t/rok	2 389	976	1 643
NO _x	t/rok	516	415	714
CO	t/rok	35	30	52
CO ₂	t/rok	219 000	171 000	287 881

Príspevok projektu k Energetickej bezpečnosti SR

V najbližších rokoch z hľadiska energetickej bezpečnosti sú potrebné nasledujúce investície:

Projekt	Technické parametre	Termín realizácie	Predpokladané náklady v mil. EUR
Elektroenergetické zdroje			
Zvýšenie výkonu JE *	164 MW	2007 – 2010	
JE 3,4 blok Mochovce *	880 MW	2007 - 2012	2 100
TE Nováky * (rekonštrukcia)	125 MW	do 2011	150
Tepláreň Zvolen *	70 MW	do 2009	33
TE Vojany ** (rekonštrukcia)	830 MW		

Pohl'ad na zdroj pred rekonštrukciou

Lesná biomasa-perspektívny zdroj
energie - Levice, Tlmače 16.3.2009

Pohľad na zdroj po rekonštrukcii

Lesná biomasa-perspektívny zdroj
energie - Levice, Tlmače 16.3.2009

Pamätná tabuľa projektu

Zvolenská teplárenská, a.s.

Tento projekt : "Ekologizácia tepelného zdroja s využitím
spoluspaľovania biomasy v spoločnosti
Zvolenská teplárenská, a.s."
bol spolufinancovaný Európskou Úniou
v rokoch 2006 - 2008

Kontakty

Ďakujem za pozornosť

© Ing. Július Jankovský

jankovsky@zvtp.sk

www.zvtp.sk

 +421452424201